

Diarienummer: 2023-0926

Klassificerings-ID: 3.5.2

Datum: 17 maj 2023

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Posttjänst för hela slanten - Finansieringsmodeller för framtidens samhällsomfattande posttjänst (SOU 2023:4)

dnr Fi2023/00486

Myndigheten för digital förvaltning (Digg), som har i uppdrag att samordna och stödja den förvaltningsgemensamma digitaliseringen i syfte att göra den offentliga förvaltningen mer effektiv och ändamålsenlig, lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Digg ser positivt på en utveckling som innebär att digitaliseringens möjligheter tas till vara och används för att ge nytta för såväl medborgare som för samhället i stort. Digg anser emellertid att det krävs en grundlig genomgång av vilka krav som behöver ställas på digital post och digitala brevlådor ur reglerings-, säkerhets- och tillgänglighetssynpunkt för att digital post ska kunna ersätta fysiska brev i större omfattning.

Generella synpunkter

Digg avgränsar sitt svar till betänkandets kapitel 7 *Digitaliseringen påverkan på behov av posttjänster* samt till avsnitt 20.4.1 *Konsekvenser för avsändare*.

7.1 Möjligheter att ersätta post med digitala alternativ

I betänkandet framgår att nedgången i brevmängderna beror på samhällets digitalisering. Det anges att "samtidigt som digitaliseringen leder till att kraven på postgången kan behöva sänkas skulle digitaliseringen kunna göra det möjligt att sänka kraven utan att konsekvenserna blir för stora. Vid avvägningen om en sådan förändring bör göras har förutsättningarna att ersätta brev med digitala alternativ en avgörande betydelse." Som ett alternativ till dagens brev nämns digitala brev till digitala brevlådor.

I det sammanhanget kan Digg konstatera att det i de digitala brevlådorna hanteras och lagras en stor mängd information om såväl enskilda individer som om samhället i stort. Till digitala brevlådor skickas information både från det offentliga och från det privata. Idag är det endast den digitala post som skickas från myndigheter till enskilda genom infrastrukturen Mina meddelanden¹ (som Digg tillhandahåller) som har ett visst regelverk kopplat till sig. Det finns dock inte något regelverk för digitala brevlådor eller digital post som motsvarar det regelverk som finns för brev.

Avsaknaden av regelverk innebär bland annat att innehållet i den digitala posten inte har samma skydd som innehållet i ett brev som skyddas av regler om tystnadsplikt och sekretess. Det finns inte heller regler om digital postverksamhet i krig vilket gör att det kan vara svårt att säkerställa att digitala posttjänster fungerar i händelse av krig. För digital post som skickas utanför infrastrukturen Mina meddelanden finns det inte heller regler som liknar någon form av tillstånd att bedriva digital postverksamhet vilket bland annat gör att vem som helst kan starta en digital brevlåda och hantera digital post.

Avsaknaden av den typ av reglering som exemplifieras ovan medför enligt Digg att digitala brevlådor och digital post inte kan ersätta brev och ordinarie postgång i alla avseenden. För att digital post och digitala brevlådor ska kunna ersätta brev i större utsträckning krävs en genomgång av vilka krav som behöver ställas på en sådan typ av verksamhet, för att den ska kunna ersätta brev i större utsträckning.

Digg noterar att regeringen avser att lämna förslag till riksdagen om en lag om auktorisationssystem i fråga om tjänster för bland annat digital post. I lagrådsremissen föreslås Digg utses till tillhandahållande myndighet av auktorisationssystem vilket bland annat innebär att Digg kommer att ställa krav och

---

¹ Se förordning (2018:357) om myndighetsgemensam infrastruktur för säkra elektroniska försändelser.

villkor för leverantörer av digitala brevlådor till offentliga aktörer. Offentliga aktörer kan sedan välja att ansluta sig till auktorisationssystem och därigenom får de tillgång till de tjänster som tillhandahålls inom auktorisationssystem.

7.4.5 Tillgänglighet till digitala brevlådor för personer med funktionsnedsättning

Enligt Post och telestyrelsens undersökning från 2021 *Tillgängligheten i digitala brevlådor – en användarundersökning* som refereras till, har personer med olika funktionsnedsättningar olika svårigheter att med sina hjälpmedel kunna använda de digitala brevlådorna. Det bör även beaktas att hjälpmedel, till exempel för att få text och innehåll uppläst eller för att förstora text, inte alltid är kompatibla med de digitala meddelanden eller handlingar/dokument som skickats till de digitala brevlådorna.

7.5.3 DIGG utvecklar infrastrukturen för digital post

Digg vill förtydliga att man kan välja bland fler digitala brevlådor i tjänsten Mina meddelanden men endast tacka ja till och ta emot digital post från myndigheterna via Mina meddelanden, i en brevlåda åt gången. Skaffar användaren en ny digital brevlåda, upphör möjligheten att få ny digital post via Mina meddelanden, i den brevlåda man tidigare haft.

20.4.1 Konsekvenser för användare

I detta avsnitt konstateras att förslaget om tredagarsbefordran är ett förslag om försämrade service för privatpersoner i hela landet. Vidare konstateras att det finns mottagare som inte kan eller vill vara digitala och att dessa har en rätt att kommunicera med det offentliga via brev. I avsnittet antas också att den försämrade servicen kan motverkas av en ökad användning av digitala alternativ.

Digg föreslår att det fortsatta arbetet kompletteras med en fördjupad konsekvensbeskrivning av det digitala utanförskapet som personer med funktionsnedsättningar eller andra med svårigheter att ta till sig digitala rutiner, kan drabbas av. Det digitala utanförskapets konsekvenser är ännu outrett varför kostnader och andra konsekvenser är svårbedömda. Den ökande klyfta som det innebär när analog service försämras samtidigt som den digitala snabbt blir norm,

riskerar att skapa ojämlikhet och demokratiproblem. Konsekvenserna behöver beaktas och hanteras genom att exempelvis skapa lösningar så att alla kan åtnjuta digital service.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Anna Eriksson. I den slutliga handläggningen har också, jurist Lina Abrahamsson och chefsjuristen Linn Kempe deltagit. Föredragande har varit Inger Greve, verksamhetsutvecklare inom enheten för digital post och e-handel.

Anna Eriksson